

РЕШЕНИЕ

№ 233

София, 28.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, второ наказателно отделение, в открито съдебно заседание на шестнадесети юни през две хиляди двадесет и трета година, в състав:

Председател:	Галина Тонева
Членове:	1. Бисер Троянов
	2. Надежда Трифонова

при секретаря Илияна Рангелова и с участието на прокурора Кирил Иванов разгледа докладваното от съдия Троянов наказателно дело № 470 за 2023 г.

Касационното производство е образувано по жалба на подсъдимия М У. А.. А. Д., сирийски гражданин, чрез неговия защитник адвокат О. М., против въззивно решение № 248 от 04.08.2022 г., по в.н.о.х.д. № 239/ 2022 г., по описа на Софийския апелативен съд, VI въззивен наказателен състав.

С касационната жалба се развива довод по чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК за допуснати съществени процесуални нарушения при доказателствения анализ. В нея се твърди, че въззивният съд не е обсъдил приложения по делото фотоалбум, съдържащ фотоснимки на намерените при огледа на помещение вещи на подсъдимия – пачка с банкноти по 20 лв., ключове, лична карта и др., които извадил по нареждане на контролните органи, а с липсата на анализ са нарушени процесуалните права на касатора. Обсъдени били само обвинителните доказателства, а оправдателните били игнорирани. За касатора остава съмнение, че свидетелите не помнели факти от събитието, освен думите на подсъдимия. С прочитането на показанията на част от свидетелите бил нарушен принципът на непосредственост. Настоява се за отмяна на въззивното решение и връщане на делото за ново разглеждане.

В съдебно заседание пред касационната инстанция подсъдимият М У. А. А. Д. и неговият защитник адвокат С. Г. поддържат жалбата по изложените в нея съображения. Подновяват довода, че не е логично върху привързаната с ластик купчина от банкноти да се поставя лична карта и телефон, ако парите били предназначени за подкуп, каквато е обвинителната теза.

Представителят на Върховната касационна прокуратура счита жалбата на подсъдимия за неоснователна. Не е проявено претендираното с нея касационно основание за отмяна. По делото са обсъдени всички доказателства, приобщаването на свидетелски показания от досъдебното производство е извършено при спазване на процесуалните изисквания и с прочитането им не е допуснато съществено процесуално нарушение. Правните изводи за извършеното престъпление и за участието на подсъдимия са правилни и законосъобразни.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на постъпилата жалба, изложените от страните съображения в открито съдебно заседание и извърши касационната проверка в законоустановените предели, намери следното:

С присъда № 260048 от 30.03.2021 г. по н.о.х.д. № 137/2020 г. Софийският градски съд, XX наказателен състав, признал подсъдимия М У. А. А. Д., сирийски гражданин, за виновен в това, че на 01.08.2017 г., около 13.30 ч., в гр.С., бул. „И. ш.“, № 2, в помещение на завод „Д.“ АД, ползвано от „С. К.“ ООД, дал дар – парична сума в размер на 1 820 лв. на длъжностни лица при Столична митница: Г. Й. Д. (главен митнически инспектор), М. В. Н. (главен митнически инспектор) и С. Н. Н. (старши митнически инспектор), изпълняващи функция по контрол за спазване на акцизното законодателство, за да не извършат действия по служба – да прекратят започналата митническа проверка по чл.102, ал. 2 във вр. с ал. 1 от ЗАДС за наличието на акцизни стоки без бандерол, поради което и на основание чл. 304, ал. 1 от НК и чл.54 от НК му наложил наказания от две години лишаване от свобода и глоба в размер на 2 500 лв., и го оправдал по обвинението да е предложил паричната сума. На основание чл. 66, ал. 1 от НК съдът отложил изпълнението на наказанието лишаване от свобода за изпитателен срок от три години. На основание чл. 307а от НК предметът на престъплението бил отнет в полза на държавата. В тежест на подсъдимия били възложени разноските по делото.

С решение № 248 от 04.08.2022 г. по в.н.о.х.д. № 239/ 2022 г. Софийският апелативен съд, VI въззивен наказателен състав изменил присъдата в частта за разноските и потвърдил съдебния акт в останалата му част.

Касационната жалба на подсъдимия М У. А. А. Д. е процесуално допустима, подадена е в законовия срок и срещу акт, подлежащ на касационна проверка.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

В нея се съдържат съображения по съществото на делото и недоволство от приетите за установени факти по случая. Изложената от въззивната инстанция фактическа обстановка е окончателна за делото и касационният съд не може да я променя или да установява други фактически положения. Затова и възражението на касатора, че три години след инцидента никой от свидетелите не помнел проведения с него диалог, а възпроизвеждали само изречението „да ви почерпя и да приключим проверката“, не е предмет на касационна проверка. Предмет на такъв контрол е начинът на формиране на вътрешното убеждение на въззивния съд по разкритите факти и приложимото право. Процесуално нарушение в тази насока не се установява. Въззивният съд е анализирал показанията на разпитаните пред първоинстанционния съд свидетели, обсъдил е показанията им в съответствие с вложеното в тях съдържание и е изградил фактите по случая доверявайки се на истинността на разказаните събития. Не е констатирал вътрешни противоречия, нито такива между отделните свидетелства, които да поставят под съмнение извършеното деяние. За част от обстоятелствата, които свидетелите не си спомняли, били прочетени техните показания от досъдебното производство и достоверността им била потвърдена. Приобщаването на част от показанията на свидетелите Ц. Ц., Г. Д., С. Н. и М. Н. било осъществено в съответствие с процесуалните изисквания, понеже подсъдимият и защитникът му не дали съгласие за тяхното прочитане (съгласие е дадено само за свид. И. С.). Съдът може да прочете показания на свидетел, разпитан от разследващия орган, при изрично изразено несъгласие от подсъдимия и неговия защитник, когато след непосредствения разпит съдът констатира съществено противоречие между

неговите показания, или свидетелят отказва да даде показания пред съд, или заявява липса на спомен за разказаните отпреди събития. Процесуалният закон допуска изключения от принципа за непосредственост и част от тях са уредени в чл. 281 от НПК. В случая, първоинстанционният съд не е допуснал нарушение на процедурата по чл. 281, ал. 4 във вр. с ал. 1, т. 2, пр. II от НПК, а стриктно я спазил, поради което възражението на жалбоподателя за съществено процесуално нарушение е несъстоятелно.

Неоснователно в жалбата е упрекнат апелативният съд, че не е обсъдил приложения на въззивното следствие фотоалбум. Това е сторено на с. 8 от въззивното решение, но не е в съгласие с тезата на касатора.

Наказателният закон урежда начина на изготвяне на доказателствените средства и техните видове. Направеното фотозаснемане и отпечатаните фотоснимки, приложени в албум по делото, нямат самостоятелно правно значение. Те са част от протоколите за извършени процесуално-следствени действия, като: оглед, претърсване и изземване, обиск, освидетелстване и др. Протоколите се явяват писмено доказателствено средство за проведеното следствено действие, за реда на неговото провеждане и за събраните чрез него доказателства. Фотоснимките дават визуална представа за моментната обстановка, при която е извършено процесуалното действие, за разположението на вещите и на веществените доказателства, намерени по време на провеждането му и за състоянието им.

Касаторът настоява да бъдат обсъдени обекти от фотоснимка в положението им по време на оглед на местопрестъплението. Но за разкриване на деянието е необходимо да бъдат изяснени и предходните действия от поведението на подсъдимия – предложението му към тримата митнически служители взаимоотношенията да бъдат уредени по друг начин, изваждането на привързаните с ластик банкноти от чантата и подаването им към най-близко стоящия до него служител (свид. Д.) с искане проверката да бъде прекратена, оставането на паричната сума на импровизираната маса в помещението. А тези факти са описани в показанията на свидетелите-очевидци и съдът ги е установил именно чрез гласни доказателства, защото им се е доверил. Въззивният съд също е приел, че банкнотите с ключове над тях са поставени по този начин от подсъдимия след довършване на престъплението активен подкуп. И изрично е установил оспорения от подсъдимия факт, че не му е отдавана заповед да извади всички вещи на масата – според прочетените показания на свид. Д. на л. 178, т. I от д.п. („В хода на проверката аз и колегите ми не сме го карали да извади всичко от джобовете си и да постави вещите си на плота, тъй като няма за какво да правим това...“).

Доводите за допуснати съществени процесуални нарушения в хода на доказателствения анализ са неоснователни. Не е налице проявление на касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК.

Касационният съд намира, че подсъд. М У. А. А. Д. е бил улеснен да извърши престъплението активен подкуп по чл. 304, ал. 1 от НК. В приетата от съдилищата идентична фактическа обстановка е разкрито важно обстоятелство, което не е съобразено от градския и от апелативния съд в преценката им за конкретната степен на обществена опасност на престъплението и при отмерване на справедливата санкция. Въззивната инстанция е приела на с. 5 от решението (л. 39 от в.н.о.х.д.), а първоинстанционният съд – на с. 6 от мотивите (л. 258, гръб, от н.о.х.д.), че на въпрос на подсъдимия дали има друг вариант, освен приложената процедура при предишна

проверка от 17.02.2017 г., свидетелят Д. задал контра въпрос какъв вариант има предвид. Веднага след това подсъдимият извадил банкнотите от чантичката си и ги подал на свид. Д. с искане да приключат проверката.

Длъжностните лица, извършващи овластени им по закон правомощия, следва да осъществяват службата си правомерно, старателно, честно, почтено и безкористно. След като тримата митнически служители влезли в помещението с подсъдимия и го уведомили, че извършват митническа проверка, всичките им действия следва да бъдат подчинени на добросъвестното изпълнение на техните задължения. И ако открият закононарушения или намерят необходимост да дадат указания за отстраняване на констатирани нередности, упражняват предоставените им по закон правомощия. В конкретния случай, главният митнически инспектор Г. Й. Д. влязъл в недопустим за заеманата служба диалог с подсъдимия да го разпитва за очакванията му от проверката и за различен от закона вариант за изпълнение на служебните им функции. А те не зависят от волята на лицето, спрямо което се упражняват. Ето защо касационният съд намира, че със зададения контра въпрос подсъдимият е бил провокиран да предложи друг незаконен начин за уреждане на възникналите взаимоотношения, вместо законовия. Затова веднага извадил парите и ги подал на служителя, който му задал въпроса. Подсъдимият е бил подканен да изрази очакванията си, което той сторил с физически действия. В случай, че подсъд. Д. не бе извършил престъпното деяние поведението на свид. Д. може да се разглежда като осъществен състав на провокация към подкуп. В конкретния казус подсъдимият е бил насърчен от митническия служител и е извършил активния подкуп. Касационният съд счита, че така разкритият факт значително променя тежестта на извършеното престъпление по чл. 304, ал. 1 от НК, като занижава неговата обществена опасност. Затова и наложеното наказание следва да бъде намалено на една година лишаване от свобода и хиляда лева глоба. Така намалените размери касационният съд намира за справедливи санкции на тежестта на извършеното престъпление и на личността на извършителя, който е бил провокиран и улеснен да извърши деянието.

Воден от изложените мотиви касационният съд счита, че обжалваният съдебен акт следва да бъде изменен, а наложеното наказание – намалено. В останалата част въззивното решение е правилно и законосъобразно, поради което подлежи на потвърждаване.

Върховният касационен съд, на основание чл. 354, ал. 2, т. 1 във вр. с ал. 1, т. 4 от НПК

Р Е Ш И:

ИЗМЕНЯ въззивно решение № 248 от 04.08.2022 г., по в.н.о.х.д. № 239/ 2022 г., по описа на Софийския апелативен съд, VI въззивен наказателен състав, като НАМАЛЯВА наказанието на подсъдимия М У. А. А. Д. на една година лишаване от свобода и на хиляда лева глоба.

ОСТАВЯ В СИЛА въззивното решение в останалата му част.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.